

Tájékoztató

a Tiszán 2026 tavaszán várható lefolyási viszonyokról

A tájékoztató összeállítása során az alábbi meteorológiai és hidrológiai tényezőket vettük számításba:

1. A 2025. november 1. – 2026. február 28. közötti időszakban a Tisza Tokaj feletti és Szeged feletti vízgyűjtőjén hullott **csapadék** mennyisége.
2. A fenti időszak **hőmérsékleti** viszonyai.
3. A Szeged feletti vízgyűjtőn **hóban tárolt vízkészlet** 2026. február 28-i értéke.
4. A tavaszi időszakra vonatkozó **hosszú- és középtávú meteorológiai előrejelzések**.

1. A vízgyűjtőkre hullott csapadék (2025. november – 2026. február)

A 2025. november 1. - 2026. február 28. közötti időszakban a Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadékviszonyok jellemzéséhez a tokaji (1. és 2. *ábra*) és a szegedi (3. és 4. *ábra*) adatokat használtuk fel.

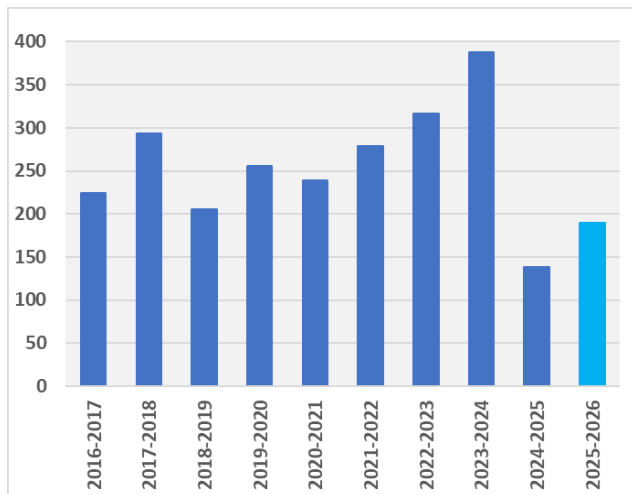
A **Tokaj feletti vízgyűjtőn** a téli időszak összességében a szokásosnál szárazabb volt (1. *ábra*), bár az egymást követő hónapok nagy változatosságot mutattak. Novemberben és januárban a sokéves (1991–2020) átlagos havi mennyiségnél (63,4 mm) 11,98%, illetve (50,9 mm) 13,85%-kal több hullott, azonban a másik két hónap csapadékmennyisége elmaradt az ilyenkor szokásostól. Decemberben az 1991–2020 közötti időszak átlagos mennyiségének csupán 15,76%-a (11 mm) hullott le. A február majdnem megközelítette az átlagos mennyiséget, annak 90,3%-a (49,5 mm) hullott le.

A Tisza **Szeged feletti vízgyűjtőjén** novemberben hullott a legtöbb csapadék (63,8 mm), ami a sokéves átlagot (49,4 mm) 29,15%-kal meghaladó érték. Januárban a csapadék mennyisége (56,4 mm) másfélszerese volt az 1991-2020 közötti időszak közepes értékének (37,6 mm). A december volt a legszárazabb (7,4 mm), az ilyenkor megszokott mennyiség (52,1 mm) 14,2%-a hullott csak le a területen, míg a tél utolsó hónapja (39,7 mm) csapadék tekintetében átlagos (40,5 mm) volt (3. *ábra*).

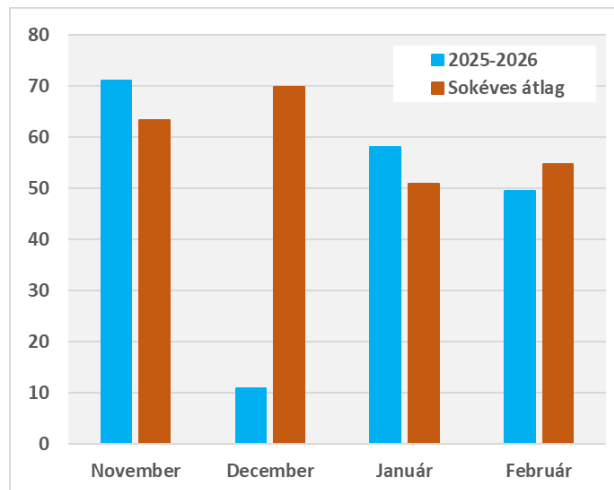
A kiválasztott vízgyűjtők 2025-2026-os késő őszi – téli csapadékösszegei (az előző évek hasonló adataival együtt) a 2. és a 4. *ábrán* láthatók. Az idei értékek mind a tokaji, mind a szegedi vízgyűjtőn közel átlagosnak tekinthetők. A 2025. november – 2026. február közötti időszakban feldolgozott rendelkezésre álló csapadékadatok alapján a tokaji vízgyűjtőre összességében 189,5 mm csapadék esett, ami a sokéves átlagértéknek a 79,3%-a, míg a szegedi vízgyűjtőre lehullott 167,3 mm csapadék az átlagos érték 93,16%-a.

(Meg kell jegyeznünk, hogy a fenti értékek a Tisza erdélyi vízgyűjtőjéről származó adatok erősen hiányos volta miatt jelentős pontatlansággal terheltek.)

Tisza-Tokaj

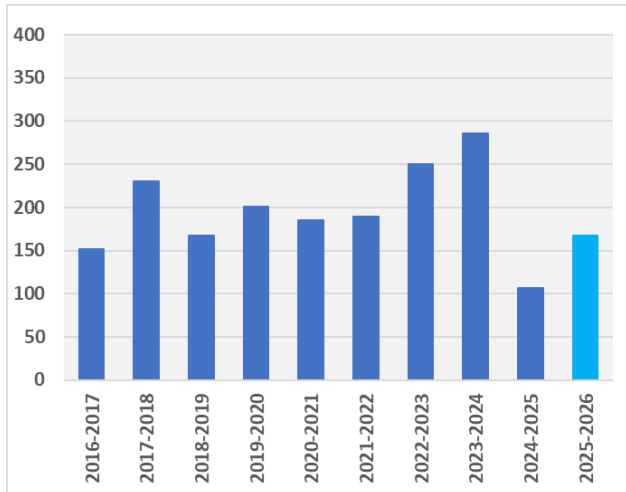

1. ábra: Az idei és a korábbi évek november – február közötti csapadékösszegei a Tisza Tokaj feletti vízgyűjtőjén [mm]

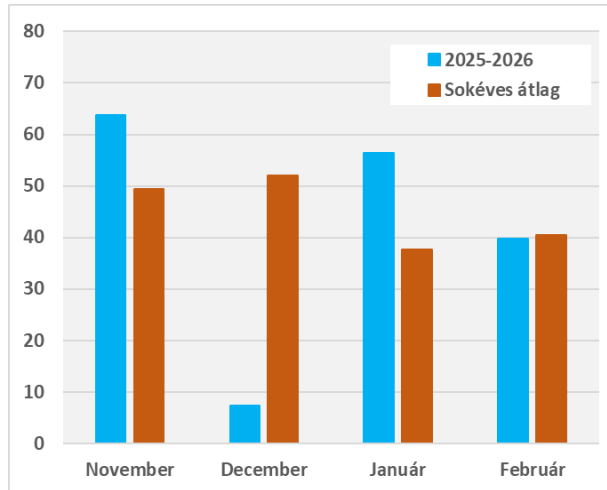

2. ábra: A havi csapadékösszegek és a sokéves átlagok a Tisza Tokaj feletti vízgyűjtőjén [mm]

Tisza-Szeged

3. ábra: Az idei és a korábbi évek november – február közötti csapadékösszegei a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén [mm]

4. ábra: A havi csapadékösszegek és a sokéves átlagok a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén [mm]

Összességében elmondható, hogy a Tisza lefolyás szempontjából meghatározó két vizsgált vízgyűjtőjén a november – február közötti időszakban **a szokásosnál kissé kevesebb csapadék hullott, bár az egymást követő hónapok nagy változatosságot mutattak.** A december kiugróan száraz volt, a sokéves átlagos mennyiségnél a Tokaj feletti vízgyűjtő esetében 84,24%-kal, a Szeged feletti vízgyűjtő esetében pedig 85,79%-kal volt kevesebb a csapadék mennyisége.

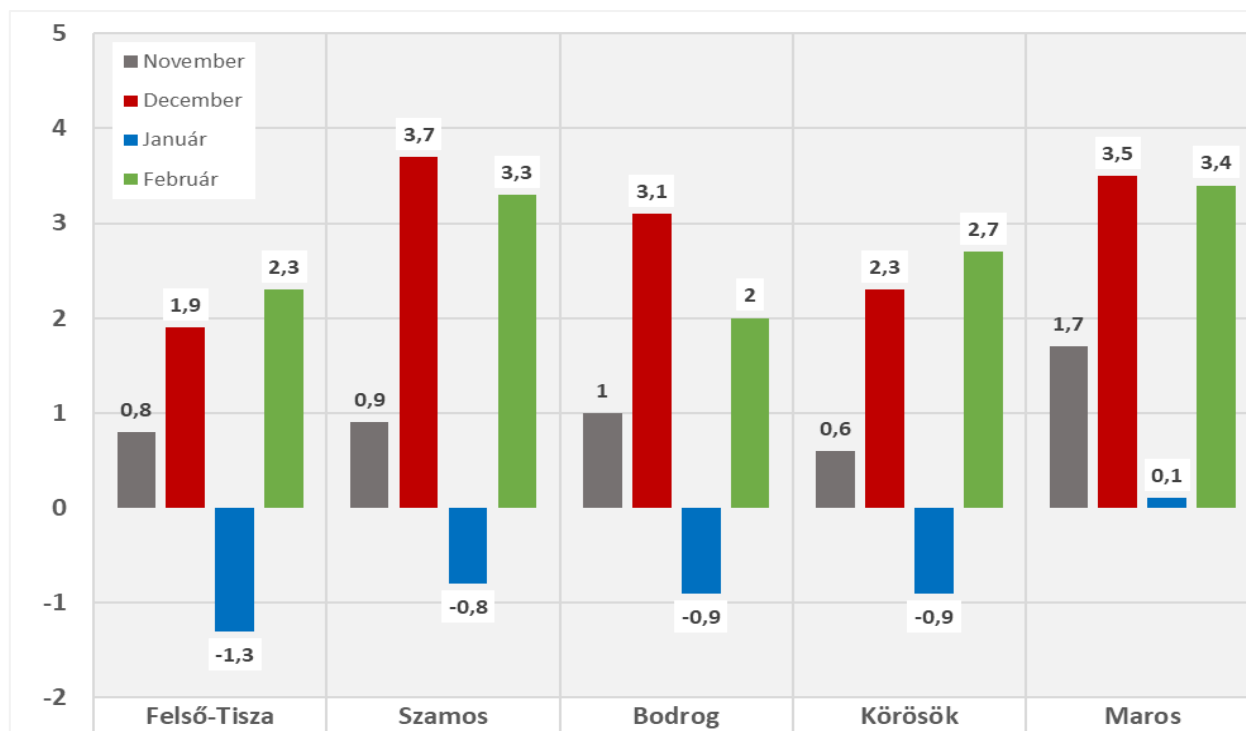
Az elmúlt késő őszi – téli csapadékösszegek tehát mindkét vízgyűjtőn közel átlagosnak mondhatók. A Tokaj feletti vízgyűjtőn az 1991-2020 közötti átlagos mennyiség (189,5 mm) 79,33%-a, míg a Szeged feletti vízgyűjtőn a sokéves közepes érték (179,6 mm) 93,16%-a hullott le.

2. A késő őszi - téli időszak hőmérsékleti viszonyai

A Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjének késő őszi és téli hőmérsékleti viszonyait a részvízgyűjtők havi középhőmérsékletének területi átlagértékeivel jellemeztük (1. táblázat), a zárójelben lévő értékek az 1991-2020 közötti referencia időszak átlagai. Az 5. ábrán a részvízgyűjtők havi középhőmérsékleteinek sokéves átlagtól vett eltéréseit ábrázoltuk.

1. táblázat: A Tisza szegedi részvízgyűjtőinek havi és sokéves átlagos havi középhőmérsékletei [°C]

	<i>Felső – Tisza</i>	<i>Szamos</i>	<i>Bodrog</i>	<i>Körösök</i>	<i>Maros</i>
2025. november	5,1 (4,3)	6,5 (5,6)	6,3 (5,3)	6,7 (6,1)	6,9 (5,2)
2025. december	1,5 (-0,4)	4,0 (0,3)	3,5 (0,4)	3,6 (1,3)	3,5 (-0,0)
2026. január	-3,8 (-2,5)	-2,1 (-1,3)	-2,4 (-1,5)	-1,9 (-1,0)	-1,7 (-1,8)
2026. február	(1,7) (-0,6)	(4,0) (0,7)	(2,3) (0,3)	(4,2) (1,5)	(3,9) (0,5)

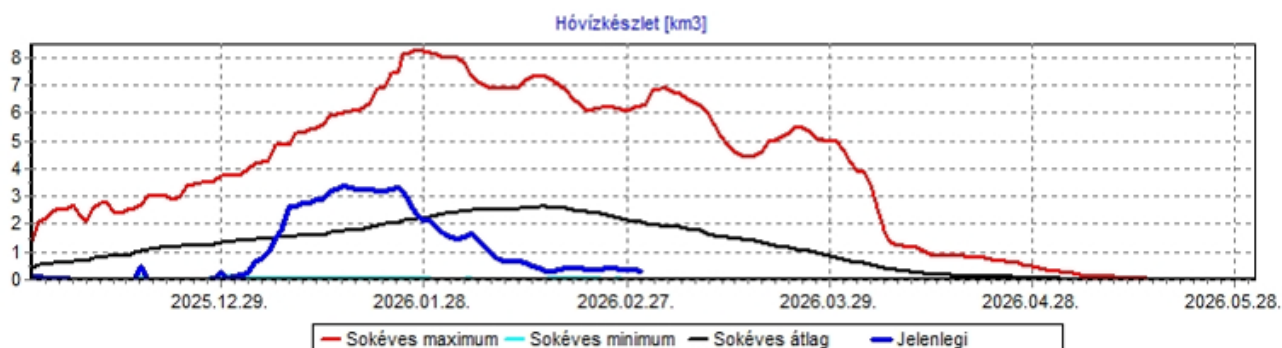
5. ábra: Tisza vízgyűjtő - havi középhőmérsékletek eltérése a sokévi átlagtól [°C]

A 2025-2026-os késő őszi - téli időszak hőmérsékleti viszonyait vizsgálva megállapítható, hogy a november, december és a február az átlagosnál melegebb, míg a január (a Maros vízgyűjtőjét leszámítva) hidegebb időt hozott a vizsgált tiszai vízgyűjtőkön. Novemberben 5,1 – 6,9 °C, decemberben 1,5 – 4,0 °C, januárban (-3,8) – (-1,7) °C, februárban pedig 1,7 – 4,2 °C közötti havi középhőmérséklet értékek jellemezték a területeket.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a Tisza vízgyűjtőterületén az idei téli időszak nagy részében az ilyenkor megszokottnál enyhébb időjárás uralkodott. A vizsgált részvízgyűjtőket fagypont feletti, az évszakos átlagnál – decemberben és februárban akár 2 – 4 °C-kal - magasabb területi átlagértékek jellemezték. Januárban a télies fordulatot vett időjárás hatására a havi középhőmérsékleti értékek szinte minden részvízgyűjtőn elmaradtak a sokévi átlagoktól.

3. A vízgyűjtő hóban tárolt vízkészletének mennyisége 2026. február 28-án

A Tisza Szeged feletti vízgyűjtőterületén a hóban tárolt vízkészlet értékét a rendelkezésre álló, túlnyomórészt kárpátaljai, erdélyi, valamint felvidéki meteorológiai állomások hóvastagság, illetve hóvízgyenérték adatai, valamint a meteorológiai adatokból – az orografikus hatások figyelembevételével – számított mintegy 1700 hóvastagság és hóvízgyenérték adat alapján határoztuk meg. Ennek elmúlt téli menetvonalát az 6. ábrán ábrázoltuk a sokéves átlaggal és a szélsőértékekkel együtt.

6. ábra. A hófelhalmozódás folyamata a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén

A Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén 2025 decemberében a csapadékban szegény és átlagnál melegebb időjárás hatására minimális mennyiségű volt a hófelhalmozódás. Az új évben jelentős változás kezdődött, január 8-án már a sokéves átlagot (1,4 km³) meghaladó (2,65 km³) mennyiségű hóvízkészlet volt jelen a térségben. A szezon eddigi legmagasabb értéke január 24-re alakult ki, ekkor a felhalmozódott hóban tárolt vízkészlet értéke elérte a 3,296 km³-t, ami a sokéves maximum (7,41 km³) 44,46%-a. Ezt követően - pár napos időszakoktól eltekintve - az olvadásé volt a főszerep, a meteorológiai tél utolsó napján a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjének hóvízkészlete 0,347 km³ volt. A 7. ábrán az idei és az elmúlt 20 év február 28-i hóvízkészletei, valamint az ezekből számolt átlagos érték látható. Bár 2023 óta az idei a legnagyobb mennyiség, ez még mindig minimálisnak tekinthető, hiszen a sokéves átlag (2,056 km³) csupán 16,87%-a.

7. ábra. Az elmúlt évek hóvízkészletei február 28-án a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén [km³]

A 2. táblázat magassági bontásban tünteti fel a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőterületén a hóban tárolt vízkészlet 2026. február 28-i értékeit az átlagos hóvastagság és az átlagos sűrűség adatokkal együtt. Látható, hogy a hó túlnyomó része a 1500-3000 méteres magassági tartományban található, de kisebb mennyiség az ennél alacsonyabb zónákban is fellelhető még.

2. táblázat: A Tisza Szeged feletti vízgyűjtőjén a hóban tárolt vízkészlet magassági övezetenkénti értékei 2026. február 28-án

Észlelés: 2026. február 28.								
Folyószelvény	Adatok száma		Magasság [mBf]	Vízgyűjtő [km ²]	Átlagos hóvastagság [cm]	Átlagos sűrűség [g/cm ³]	Vízkészlet	
	Észlelt	Számított					[mm]	[km ³]
Tisza - Szeged	27	712	0-200	58422	0.0	0.000	0.0	0.000
	11	514	200-500	43041	0.0	0.348	0.0	0.001
	6	324	500-1000	27429	0.9	0.242	2.2	0.059
	2	123	1000-1500	8228	4.8	0.308	14.7	0.121
	2	18	1500-2000	1181	45.1	0.269	121.3	0.143
	0	0	2000-3000	79	79.5	0.367	291.7	0.023
Összesen	48	1691		138420				0.347

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a mögöttünk álló téli időszakban a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőterületén **kevés a felhalmozódott hóban tárolt vízkészlet értéke**, az átlagos mennyiség nagyjából 17%-a.

Fontos azonban megjegyezni, hogy magas és alacsony hóvízkészlet esetén is előállhat olyan időjárási helyzet, ami komolyabb árhullám kialakulását okozhatja a folyón. Erre jó példa a 2001-es téli időszak, melynek végén - hasonlóan a mostani helyzethez - az átlagosnál jóval kevesebb hó halmozódott fel a Felső-Tisza vízrendszerén, azonban a vízgyűjtőterületre rövid idő alatt rázúdult nagy mennyiségű esőből, valamint a felmelegedés hatására keletkezett olvadákvízből származó víztöbblet igen intenzív lefolyást okozott a nagyrészt fagyott talajon. A kora tavaszi, lombtalan erdők vízvisszatartása is jelentéktelen volt, így a folyó felső szakaszán minden idők egyik legnagyobb árhulláma alakult ki.

4. A tavaszi időszakra vonatkozó meteorológiai és hidrológiai előrejelzés

A HungaroMet által 2026. február 12-én kiadott **hosszútávú** meteorológiai előrejelzés szerint Magyarország területén:

- márciusban az átlagosnál hidegebb és csapadékosabb;
- áprilisban az átlagnál jelentősen hidegebb és jelentősen csapadékosabb;
- májusban pedig a sokévi átlagnál hidegebb, átlagosan csapadékos

idő várható. Áprilisban az ország területére előrejelzett hőmérsékleti tartomány (9,5 – 11,1 °C) maximuma is a sokéves átlag (11,7 °C) alatt marad, míg csapadék tekintetében a tartomány minimuma (47 – 80 mm) is meghaladja az átlagos értéket (39 mm).

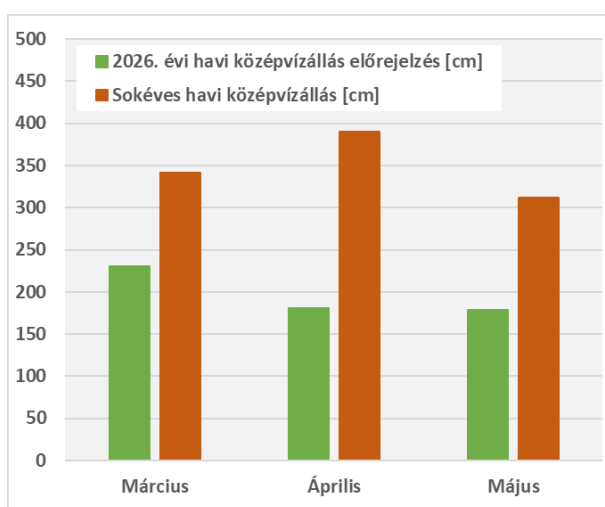
A HungaroMet **középtávú** 10 napos előrejelzése szerint március első hetében az elmúlt napokhoz hasonlóan derült, csapadékmentes időjárásra számíthatunk az ország területén. Az anticiklon alakította időjárási helyzetben továbbra is nagy lesz a napi hőingás, a reggeli fagypont körüli értékeket követően délutánra 12 – 17 °C-ra melegszik a levegő. Számottevő csapadék kialakulása nem várható, egy-egy zápor előfordulhat.

A jelenlegi hőmennyiség és a korábbi évek hóban tárolt vízkészlet – maximális vízállás kapcsolatának figyelembevételével készítettük el a vízállásra vonatkozó előrejelzéseinket a Tisza szegedi szelvényére (3. táblázat).

3. táblázat. A tavaszi időszakban várható közepes és maximális vízállások, Tisza – Szeged állomáson

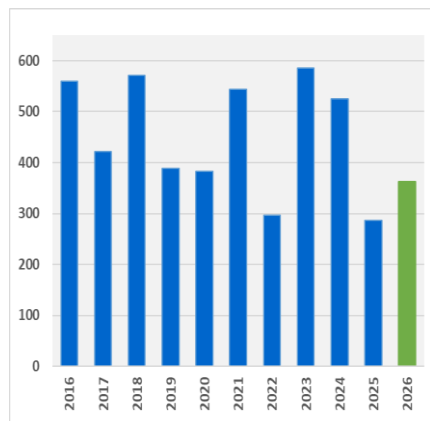
Tisza – Szeged	2026. március	2026. április	2026. május
Havi közepes vízállás [cm]	230 ± 117 cm	181 ± 158 cm	179 ± 133 cm
Havi maximális vízállás [cm]	363 ± 123 cm	264 ± 173 cm	295 ± 172 cm

A 2026. március-május hónapokra előrejelzett **közepes** vízállások értékeit a sokéves havi átlagos vízszintekhez képest a 8. ábrán szemléltetjük. A grafikonon jól látható, hogy az idei év tavaszán a havi közepes vízszintek márciusban, áprilisban és májusban is jóval a sokéves átlag alatt várhatóak.

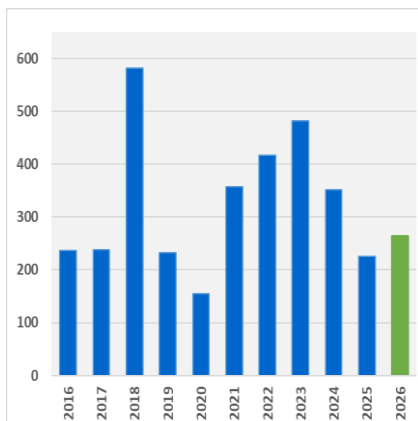

8. ábra. A tavaszi időszakban várható közepes vízállások a sokéves havi átlaghoz képest

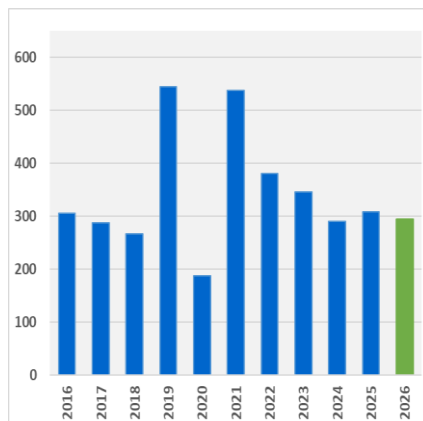
A Tisza szegedi szelvényére vonatkozó maximális vízállás-előrejelzéseit márciusra, áprilisra és májusra a 9 – 11. ábrán ábrázoltuk az elmúlt években észlelt hasonló értékekkel együtt. A számított vízállásérték márciusra a legmagasabb, de mindhárom tavaszi hónapra az árvízvédelmi fokozatok alatti maximális vízszinteket mutatnak. (Az árvízvédelmi szintek értékei Szegednél: I. fok 650 cm, II. fok 750 cm, III. fok 850 cm.)

9. ábra:
Max. **márciusi** vízállás [cm]
Tisza - Szeged

10. ábra:
Max. **áprilisi** vízállás [cm]
Tisza - Szeged

11. ábra:
Max. **májusi** vízállás [cm]
Tisza - Szeged

5. Összefoglalás

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a mögöttünk álló téli időszak végén a Tisza Szeged feletti vízgyűjtőterületén felhalmozódott hóban tárolt vízkészlet értéke jelenleg a sokéves átlagos mennyiség nagyjából 17%-a.

A Tisza viszonylag alacsony, lényegében 2000 méterig terjedő magasságú vízgyűjtőjén a dunainál szorosabb a hóban tárolt vízkészlet mennyisége és a tavaszi vízjárás közötti kapcsolat, de nem kizárólagos. **A jelenlegi alacsony hóvízkészlet tél végi értéke tehát jelentősen csökkenti egy nagy tavaszi tiszai árhullám lehetőségét, de nem zárja ki azt.**

A jelenlegi helyzet alapján tavasszal egy jelentős tiszai árhullám kialakulásának az esélye átlag alattinak tekinthető.

A jelenlegi felhalmozódott csekély hómennyiség nem rendelkezik számottevő befolyással egy jelentős árvédelmi intézkedéseket szükségessé tevő árhullám kialakulására, ahhoz mindenképpen jelentős mennyiségű folyékony halmazállapotú csapadékra van szükség, melyre a hosszútávú meteorológiai előrejelzések alapján van némi esély. **Az árvédelmi szinteket megközelítő árhullám kialakulására a tavaszi hónapok közül legnagyobb eséllyel márciusban számíthatunk.**

Budapest, 2026. február 28.

Koczor Dorottya, Kovács Gabriella
Országos Vízjelző Szolgálat